

PROGRAMA OPȚIONALĂ – ECOLOGIA PE ÎNȚELESUL CELOR MICI

Adina CĂRĂUȘU¹, Ciprian-Ștefan CĂRĂUȘU²

MOTTO: „Prețuiește-mă și iubește-mă, omule, fiindcă toate frumusețile mele, pădurile, văile și izvoarele, cărările și crestele, piscurile cu toate viețuitoarele și florile ți le dăruiesc, să te bucuri de ele, să devii mai puternic, mai generos, mai bun!”

ABSTRACT: Curriculum for the optional Ecology comprehensible to children was developed from the need of formation of investigative skills, understanding and protection of the environment. The topics included in the program proposes a way active knowledge through direct action on the surrounding world, valuing the life experience of students. It is our duty to the people of this planet to fight for human rights and nature. Protecting nature, we protect us, our, and the dumb creatures that can not fight for their right to life. We need to help save the planet Earth.

KEYWORDS: optional, contents, objective, health, environment.

Argument

Pământul s-a născut în urmă cu milioane de ani. Văzut din Cosmos, el seamănă cu o mărgea albastră pe care uneori se disting mările, oceanele, lanțurile muntoase și fluviile cele mari. Pe Pământ trăiesc miliarde de oameni. Asemenea omului, Pământul are bolile lui: unele mai grele decât altele. Mulți oameni fac rău pământului. Unii din neștiință, unii din răutate, alții din interese. Vulcanii îi rănesc scoarța din când în când, acoperindu-i pădurile cu lavă și cenușă. Seceta și vânturile îi usucă pădurile și iarba, transformându-i multe suprafețe în pustiuri. Inundațiile acoperă cu mâl casele și gospodăriile oamenilor.

1 Învățător, Școala Gimnazială Strugari, județul Bacău.

2 Învățător, Școala Gimnazială Strugari, județul Bacău.

De toate aceste boli suferă Pământul și noi alături de el. Pământul ne poartă în spinare ca pe copiii lui, ne adăpostește, ne hrănește și ne bucură privirea cu frumusețile sale. Ce ne putem dori mai mult decât să avem în jurul nostru un mediu sănătos? O natură sănătoasă ne dă hrană, aer curat, apă și soluri fertile pentru agricultură. În inconștiența și lăcomia lui, omul contribuie la distrugerea planetei. Poluarea, extinderea urbană, pescuitul și vânatul excesiv duc la dispariția multor viețuitoare. Omul nu va fi el însuși inclus pe lista speciilor dispărute? Cum vedem natura și ce putem face pentru ea?

Este datoria noastră, a locuitorilor acestei planete să luptăm pentru drepturile omului și naturii. Protejând natura, ne protejăm viața, a noastră, dar și a ființelor necuvântătoare, care nu pot milita pentru dreptul lor la viață. E nevoie să contribuim la salvarea planetei Pământ.

Descoperind și înțelegând tainele naturii, copiii vor învăța s-o iubească și s-o ocrotească. Vor învăța să îngrijească plantele, să ocrotească animalele, să respecte mediul înconjurător. Prin exemplul lor vor putea arăta că planeta și omenirea pot fi salvate.

Curriculum pentru opționalul *Prietenii naturii* a fost realizat pornind de la necesitatea formării unor deprinderi de investigare, înțelegere și ocrotire a mediului înconjurător. Temele cuprinse în programă propun o cale de cunoaștere activă, prin acțiune directă asupra lumii înconjurătoare, valorificând experiența de viață a elevilor.

UNITATEA DE ÎNVAȚĂMANT:

Școala Gimnazială STRUGARI

PROPUNĂTOR:

Înv. Cărăușu Adina

DENUMIREA OPȚIONALULUI:

Înv. Cărăușu Ciprian Ștefan

DURATA:

Educație ecologică

CLASELE:

Un an școlar

TIPUL OPȚIONALULUI:

a III -a, a IV-a

Opțional la nivelul mai multor arii curriculare

ARI CURRICULARE IMPLICATE:

Matematică și științe ale naturii

Limbă și comunicare

Consiliere și orientare

Arte

Tehnologii

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

NR. CRT.	OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.	să descrie caracteristici ale mediului natural și socio-cultural;	<ul style="list-style-type: none"> • Efectuarea unor excursii, drumeții; • Activități de descoperire a unor realități științifice și istorice; • Recunoașterea și denumirea unor obiective științifice din reviste sau lecturi recomandate; • Utilizarea internetului pentru descoperirea unor curiozități științifice; • Realizarea unor schițe în creion sau carioca a componentelor naturale pe care le observă;
2.	să acționeze în crearea, menținerea și îngrijirea mediului, dezvoltându-și deprinderi, comportamente, atitudini;	<ul style="list-style-type: none"> • Jocuri de rol: atitudini față de componentele mediului; • Plantare de arbori, flori, îngrijirea plantelor de la colțul viu al clasei; • Concursuri pe diferite teme din <i>lumea celor care nu cuvântă</i>; • Realizarea unor povestiri referitoare la relațiile dintre plante și animale;
3.	să identifice caracteristici ale corpurilor fizice și organismelor vii în corelație cu mediul de existență;	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea caracteristicilor observabile; • Gruparea obiectelor în funcție de caracteristicile lor; • Observarea plantelor și animalelor în mediul lor de viață; • Îngrijirea unor plante și animale, observând transformările lor în legătură cu schimbările mediului de viață.
4.	să descrie fenomene ale naturii și modificările aduse de acestea mediului înconjurător;	<ul style="list-style-type: none"> • Excursii, drumeții; • Utilizarea unor variate mijloace audio-vizuale; • Redarea caracteristicilor naturale prin diverse mijloace: desene, modelaje, lucrări practice.
5.	să identifice acțiunile omului asupra mediului natural în care-și desfășoară activitatea;	<ul style="list-style-type: none"> • Vizite la muzee, obiective economice și culturale din localitatea natală; • Întocmirea unor planuri de modificare a mediului natural apropiat; • Alcătuirea unor albume, cu articole sau imagini deosebite despre plante și animale pe cale de dispariție.

6.	să utilizeze un limbaj specific științelor de mediu pentru a descrie fenomene naturale;	<ul style="list-style-type: none"> – Comunicarea orală a observațiilor făcute în timpul unor experiențe; – Jocuri de rol; – Construirea unor machete, colaje, afișe.
7.	să întocmească planuri ale unor acțiuni de ecologizare a mediului apropiat;	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea unor activități de ecologizare a mediului apropiat; • Realizarea unor vizite în cadrul comunității locale; • Dialog cu cetățenii sau cu factorii de răspundere locală; • Acțiuni de campanie pro-ecologică.
8.	să folosească căi adecvate pentru a contribui la menținerea unei vieți sănătoase a plantelor și animalelor;	<ul style="list-style-type: none"> – Excursii și drumeții în scopul observării unor efecte datorate activității omului asupra vieții animalelor și plantelor; – Expoziții de desene, de colecții; – Îngrijirea plantelor din clasă, din grădina școlii și de acasă.
9.	să identifice reguli de igienă a corpului și a alimentației având la bază informațiile primite, corelând sănătatea mediului cu sănătatea propriului organism;	<ul style="list-style-type: none"> • Cultivarea unor sentimente de responsabilizare comună care să ducă la obligarea unei solide protecții ecologice; • Utilizarea unor materiale și unelte necesare îngrijirii mediului: mănuși de protecție, sapă, greblă, casma, găleată, stropitoare; • Construirea unor adăposturi pentru viețuitoare; • Organizarea unor întâlniri cu alți <i>prieteni ai naturii</i>, din alte clase sau alte medii și inițierea unor colaborări pentru salvarea mediului; • Alcătuirea și promovarea unor postere care să cuprindă reguli de igienă individuală și colectivă; • Prezentarea unor colaje privind efectele nocive ale consumului de droguri, tutun sau băuturi alcoolice; • Jocuri de rol, concursuri; • Realizarea unor desene sau expoziții având ca tematică educația sanitară; • Întocmirea unui program propriu pentru activitatea zilnică, având la bază o alimentație sănătoasă și un regim sportiv bine practicat.

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

Mediul natural: Caracteristicile mediului natural și socio-cultural; înțelegerea noțiunii de mediu; degradarea accentuată a mediului; factori care poluează mediul; contradicția ce există între dezvoltarea societății omenesci și protecția mediului; măsuri menite să protejeze mediul și viața pe Pământ.

Organismele vii în corelație cu mediul de existență: Diversitatea viețuitoarelor; plante și animale observate în mediul lor natural; măsuri de protejare a acestora; animale de laborator; lumea acvatică; pădurea încă mai trăiește.

Dezastre naturale: Intervenția precipitațiilor, a temperaturilor aerului și a vântului asupra mediului; viața și clima; ploile acide; efectul de seră; modificarea stratului de ozon; comportamente ale plantelor și animalelor care prevestesc pericole naturale.

Trăiesc sănătos într-un loc sănătos: Rolul omului în menținerea echilibrului ecologic; legi menite să protejeze sănătatea oamenilor; poluarea aerului și bolile de plămân; să optăm pentru o alimentație sănătoasă, completă și variată; sporirea rezistenței organismului prin sport; dușmani de temut ai sănătății: drogurile, tutunul, alcoolul; dărnicia naturii în arta populară și culinară.

Modalități de evaluare: probe orale; probe scrise; observare sistematică; portofoliul; proiectul; cvintetul; eseu; autoevaluarea; completarea de chestionare și rebusuri; realizarea unor desene, machete – expoziție.

Mijloace didactice: glob pământesc, reviste, atlase, ilustrate, planșe, diapozitive, casete video, televizor, calculator, hărți, flipchart, coli de hartie și carton, creioane, cărbune, carioca.

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ

Nr. Crt.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE	OB. DE REF.	CONȚINUTURI	NR. ORE	SĂPT.	OBS.
1.	Lecție introductivă	O ₁ O ₂ O ₅ O ₇	- Ce este ecologia? - Ce este poluarea?	3	I-III	

- [3] Opriș, Tudor, *Minuni ce nu mai sunt minuni*, Editura Tineretului, București, 1963.
- [4] Opriș, Tudor, *Animale dispărute*, Editura Tineretului, București, 1966.
- [5] Răuță, Corneliu; Cârstea, Stelian, *Poluarea și protecția mediului înconjurător*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979.
- [6] Vidu, Alexandra, *Folclorul copiilor*, Editura ERC PRESS, București, 1999.
- [7] Vidu, Alexandra, Predețeanu, Lucica, *Prietenii naturii*, Editura ERC PRESS, București, 2004